

Nieuwsbrief Protestantske Gemeente De Gaastmar 1 mei 2026

Bidden en zingen voor vrede zondag 3 mei

Wat een kostbaar geschenk, onze vrede.
En wat schrijnend dat zoveel mensen in oorlog moeten leven. Zulke huiveringwekkende verhalen.

Zondag 3 staat de kerkdienst in het teken van zingen en bidden voor vrede. Ludwine Andel, organist Cees Zeldenrust en (voor)zangers Froukje Stellingwerf en Klaas van der Goot leiden ons door de dienst heen. We zingen naast de liederen uit het liedboek ook bijvoorbeeld gospels. Kom vooral!

'Pieltsjerke' 'Zingen en bidden voor vrede'
zondag
3 mei 2026
09:30 uur

-pastor Ludwine Andel
-organist: Cees Zeldenrust
-zang: Klaas van der Goot
& Froukje Stellingwerf

Gedenken 4 mei

Aan... de inwoners van Gaastmeer
Over... 4-mei herdenking 2026
Gaastmeer, april 2026

Beste dorpsgenoten,
Ook dit jaar willen we als Werkgroep 'Oer De Gaastmar' en muziekvereniging 'Concordia' in Gaastmeer een herdenking houden ter nagedachtenis van de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog.

Het zal een eenvoudige plechtigheid worden bij de plaquette op de kerkmuur ter herinnering aan de bemanning van een Engels vliegtuig die van oktober 1944 tot de bevrijding in Gaastmeer een veilig onderdak vonden. Deze plaquette is de enige plek in ons dorp met een tastbare herinnering aan de oorlog. Bij deze herdenking zullen we stilstaan bij wat dorpsgenoten beleefden in deze oorlogsjaren.

Het programma voor maandag 4 mei is als volgt:

19.50 uur verzamelen bij de kerk, waar 'Concordia' koraalmuziek speelt.
Betty Wiegersma leest een brief voor van verzetsman Sjrjk M. Westra over zijn verblijf in kamp Fürstenuau.

19.59 uur de 'Last Post' wordt gespeeld
20.00 uur twee minuten stilte
20.02 uur 'Concordia' speelt het 'Wilhelmus'
Daarna... worden bloemen gelegd bij de plaquette door Nastya Onishchenko en Brecht Hoogterp.

Na afloop... vertoont de werkgroep in de kerk foto's uit haar oorlogsarchief.
Dan... is er gelegenheid om in de kerk een kaarsje aan te steken voor wereldwijde vrede en voor oorlogsslachtoffers van toen en nu.

In de kerk wordt op **zondag 3 mei** om 09:30 uur een viering 'Zingen en bidden voor vrede' gehouden. Ook daar kunt u een kaarsje aansteken.

Maandag 4 mei verzorgt de werkgroep Oer De Gaastmar weer een herdenking. Altijd indrukwekkend in al zijn eenvoud. Vanaf 19:50 uur, bij de plaquette in de kerkmuur van de Pieltsjerke. Concordia speelt koralen, er zijn toespraken, de Last Post klinkt, we zijn stil en er is een bloemlegging.

Na afloop kunt u in de kerk een kaarsje aansteken en beelden bekijken die Werkgroep 'Oer de Gaastmar' in haar plaatselijk archief heeft.

Fotografische tekening van het by uur aan de Gildemeester 12 en 13de eeuw. Middelste: 15de eeuw: Pieter de Bont, Johannes Guldige, Hendrik Wilschot en Jansje Dijkstra.

Duikkaart van Dirk Pieter.

Blomkern 9 mei

Het is weer tyd voor de tweejaarlijkse blomkern van de diaconie. Op zaterdag 9 mei tussen 10.00 en 12.00 uur in en by het lokaal.

De opbrengst is voor het project 'Stop de kinderarbeid in Ghana'. Kinderen moeten dag in dag uit werken in de visserij. De organisasie Challenging Heights zorgt ervoor dat ze in plaats daarvan naar school kunnen. Een prachtig doel!

De diaconie is samen met hulptroepen al druk bezig met de voorbereidingen. We verkopen plantjes en stekjes. Hebt u zelf nog wat stekjes over, neem ze dan gerust mee. Ook bloempotten en vazen kunt u voor de verkoop inbrengen. Natuurlijk is er ook weer een verlotting, en staat de koffie en limonade klaar. Ook de opbrengst daarvan gaat naar het project. Welkom.

protestantse gemeente de gaastmar

blomkern
bloemenmarkt.

zaterdag 9 mei 2026
dag voor moedersdag 2026
10:00-12:00 uur
in of by het lokaal

verkoop plantjes & stekjes,
vazen, potten

inbreng?
%ochtends 9 mei, it lokaal

verlotting met mooie prykes

doel:
'Stop de kinderarbeid in Ghana'
Zie info fop de achterzijde.
Natuurlijk is er koffie/limo
en wat lekkers

organisasie: diaconie

sneon 9 maai 2026
tiid 10:00-12:00 oere
plak yn of by It lokaal
wat? ferkeap (griente) plantjes
& stekjes, fassen, potten
moarns 9 maai, it lokaal

ynbring

ferlotting mei moai prykes
doel 'Stop de kinderarbeid in Ghana'

fansels is der koffie/limo
& **wat lekkers**
diakony pg de gaastmar

Verder in de agenda

Niet vergeten: donderdag **14 mei Hemelvaart**. Samen met onze burens uit Oudega starten we om 9.30 uur met een wandeling (startpunt: lokaal). Daarna de gezamenlijke viering in de kerk en daarna koffie!

Zondag 31 mei is het weer **Regiozondag**: een dienst samen met alle PKN-kerken in de ring IJlst. Vorig jaar was het een groot sukses en dat zal het nu ook zeker worden! We komen ook dit jaar bij elkaar in IJlst. Meer informatie volgt, maar alvast een oproep: bij de koffie trakteren we op eigegebakken cake, maar die moet er dan wel zijn natuurlijk. Dus haal uw beste recept tevoorschijn en ga aan de slag!

Spreek van de week

In het spreukenboek lees ik een uitspraak van Hugo von Hofmannsthal:

Het hele leven is een eeuwig opnieuw beginnen.

Een mooie uitspraak, die je op twee manieren op kunt vatten. Je kunt hem lezen als 'alles breekt je bij de handen af en je moet elke keer maar weer zien dat je oprabbelt'. Maar het kan ook betekenen: 'hoezeer je alles ook verprutst, je krijgt altijd een nieuwe kans. ik ga voor die tweede interpretasie.

Wordt dat nog wat?

Sommigen van u zullen het wel kennen: het gedichtje dat Gerard Reve schreef naar aanleiding van de dood van Gerrit Rypma in Blauwhuis, 18 jaar oud. Omgekomen in februari 1945 door Duitse kogels. Op de volgende pagina van de nieuwsbrief kunt u een krantenartikel lezen dat aan dit gedicht is gewijd. Hieronder alleen het gedicht. Ernaast bloeiend daslook, een foto van Attie Bak.

Graf te Blauwhuis

*Hij rende weg, maar ontkwam niet,
en werd getroffen, en stierf, achttien
jaar oud.
Een strijdbaar opschrift roept van alles,
maar uit het bruin geëmaljeerd portret
kijkt een bedrukt en stil gezicht.
Een kind nog. Dag lieve jongen.*

*Gij, die Koning zijt, dit en dat, wat niet
al,
ja ja, kom er eens om,
Gij weet waarom het is, ik niet.
Dat Koninkrijk van U, weet U wel,
wordt dat nog wat?*

Tot slot

Toch bloeien de tulpen, blauwe druifjes en dotterbloemen. Laten we er dankbaar voor zijn. De foto is gemaakt in de tuin van mijn zus.

Graag tot volgende week! Anneke van Mourik

Op de volgende pagina dus nog het krantenartikel.

DAG

Een kind nog

Frits Abrahams

Onlangs schreef ik een stukje over Gerard Reve en zijn vroegere woonplaats Greonterp in Friesland. Daarin kwam ook zijn gedicht *Graf te Blauwhuis* ter sprake. Reve publiceerde het in 1969 in zijn brievenbundel *Nader tot U*. Voor wie het nog niet kent:

*Hij rende weg, maar ontkwam niet,
en werd getroffen, en stierf, achttien
jaar oud.*

*Een strijdbaar opschrift roept van alles,
maar uit het bruin geëmaljeerd portret
kijkt een bedrukt en stil gezicht.
Een kind nog. Dag lieve jongen.*

*Gij, die Koning zijt, dit en dat, wat niet
al,*

ja ja, kom er eens om,

Gij weet waarom het is, ik niet.

*Dat Koninkrijk van U, weet U wel,
wordt dat nog wat?*

Reve beschreef hier het graf van Gerrit Rypma ('Riepma', zeggen de Friezen), een jongen die op 8 februari 1945 door de Duitsers werd doodgeschoten. Hij zat ondergedoken in de boerderij van zijn ouders in Abbegasterketting, een afgelegen vlekje in de weilanden tussen Abbega en Blauwhuis. Toen de Duitsers er een razzia hielden, probeerde Gerrit zich met een bootje in het riet langs een vaart in veiligheid te stellen, maar de kogels vonden hem.

Reve zette boven het gedicht: 'voor buurvrouw H. te G.' Dat was Sieuwke Hofmeijer-Rypma, een zus van Gerrit, die naast Reve in Greonterp woonde. Ik kreeg deze gegevens van Sicco Rypma, wiens vader een broer was van Gerrit. Sicco's vader was ook koster van de katholieke St. Vituskerk in Blauwhuis en deed er onderhoud aan het ernaast gelegen kerkhof.

Een pelgrimage naar het kerkhof zal bewonderaars van Reve niets opleveren, schreef ik, want het graf is geruimd en overgebracht naar het ereveld voor oorlogsslachtoffers in Loenen, Gelderland. Sommige Revianen konden dat niet geloven, zij hadden toch nog enkele jaren geleden een foto van dat graf genomen, inclusief 'het bruin geëmaljeerd portret'? Zij moeten zich vergissen en een ander graf hebben gefotografeerd.

Bij de Oorlogsgravenstichting gaf men mij als datum van de

IN MEMORIAM

Het bidprentje van Gerrit Rypma

overbrenging van de stoffelijke resten naar Loenen op: 16 maart 1983. De door Reve beschreven zerk werd meteen vernietigd, behalve het portret dat nog steeds in het bezit van de familie is.

Sinds die datum is het kerkhof te Blauwhuis dus ontdaan van wat zijn bekendste graf had kunnen worden, een ware trekpleister – raar woord voor een graf – voor Revianen. Hoe kon dat gebeuren? Ze zijn er in Blauwhuis nogal verlegen mee. Toen de ruiming plaatsvond, had het gedicht nog niet de klassieke status gekregen die het zich in de loop der jaren heeft verworven. Het is nu een van de bekendste, meest geciteerde gedichten van Reve – een onvergetelijk gedicht, vooral dankzij die tweede strofe.

Het is ongetwijfeld met de beste bedoelingen gebeurd, vertelde Sicco Rypma me. In de familie leefde de vrees dat volgende generaties het graf zouden laten ruimen. In Loenen zou dat niet gebeuren, daar was Gerrits doodsbed voor eeuwig gespreid. Buitengewoon jammer dat het zo gegaan is, vindt ook Sicco. „Mijn moeder heeft wel eens gezegd; het zou nooit gebeurd zijn als vader toen nog had geleefd.”

Ik kijk naar het bidprentje dat Sicco me van zijn vermoorde oom stuurde. Dit is de foto die Reve later op de zerk zag. „Een kind nog.” Op de achterkant staat: „Want gelukkig is degene die in den Heer sterft, hem is in den hemel een eeuwige woning bereid.”

Waarom was ik eigenlijk nog nooit op dat ereveld in Loenen geweest? Het werd tijd.